

MUT XIX.ORSZÁGOS HILD JÁNOS URBANISZTIKAI KONFERENCIA

MIBŐL ÉLÜNK JÖVŐRE?

VÁLTOZÁS ÉS ALKALMAZKODÁS AZ URBANISZTIKÁBAN

MOSONMAGYARÓVÁR

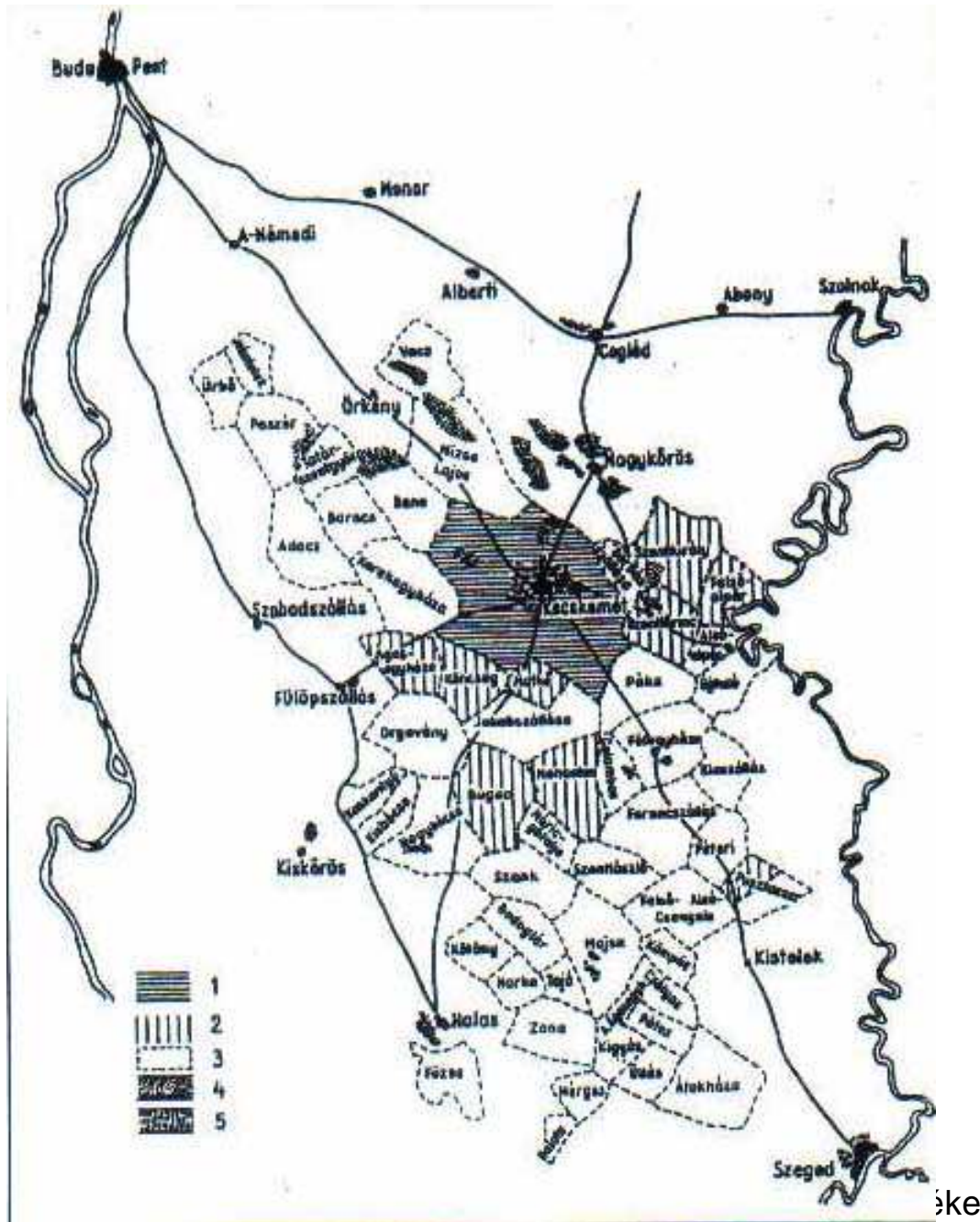
2013. Április 18.

3.SZEKCIÓ – A város és környéke

Altdorfer Csaba

Éltető létezés, avagy mi kell az élethez

Kecskeméthez tartozó puszták a 16-18. században

Jelmagyarázat

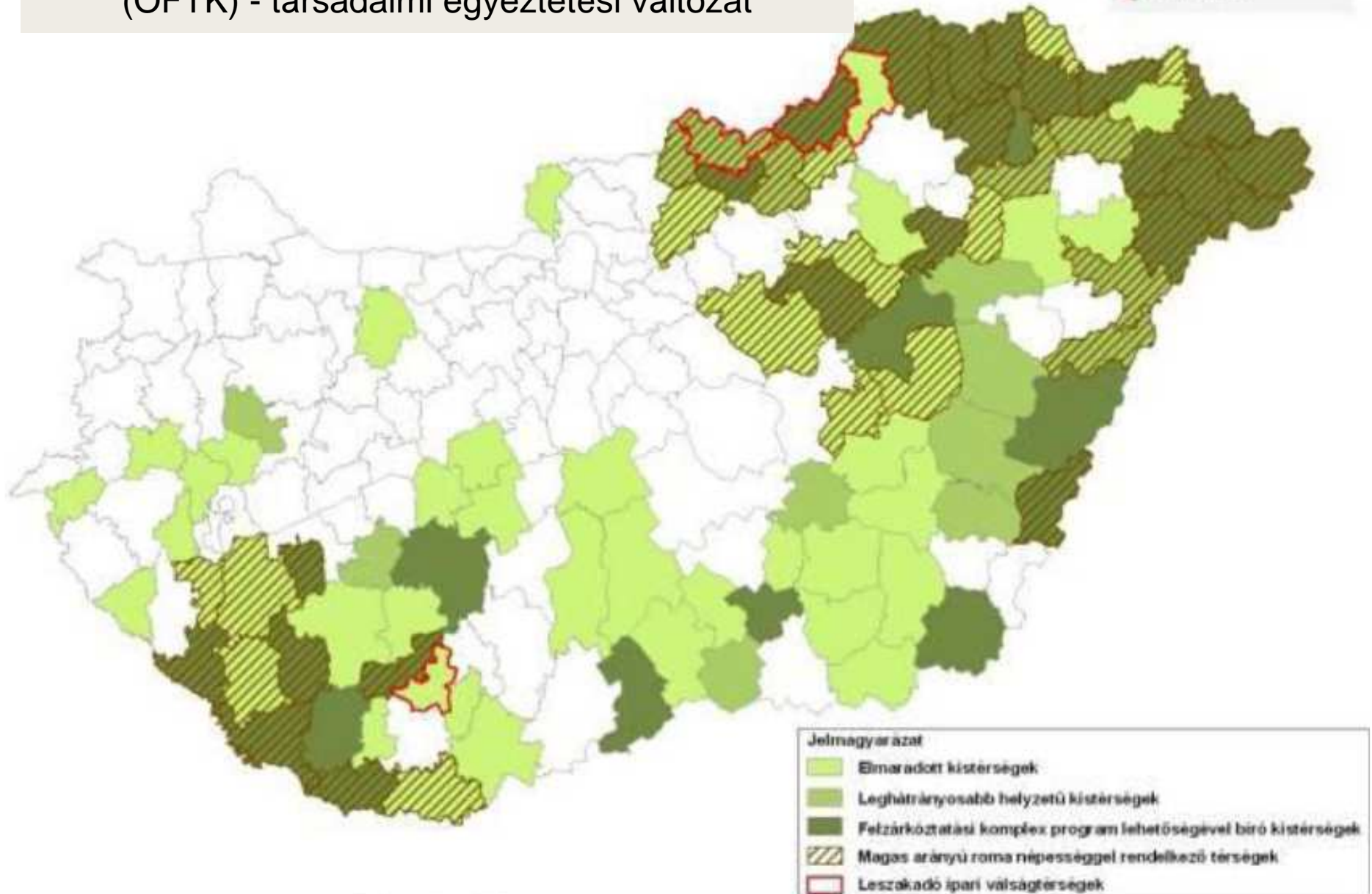
1=a város eredeti határa; 2= a város által bérelt, később megszerzett puszták; 3= a város által bérelt puszták a 17-18. században; 4=erdő; 5=szőlő

A terület- és településhálózat-fejlesztési elképzelések **1971-ben** két dokumentumban öltöttek testet kormányhatározatok formájában, tehát nem törvényként: megszületett az

Országos Településhálózat-fejlesztési Konceptió és a Területfejlesztés Irányelvei

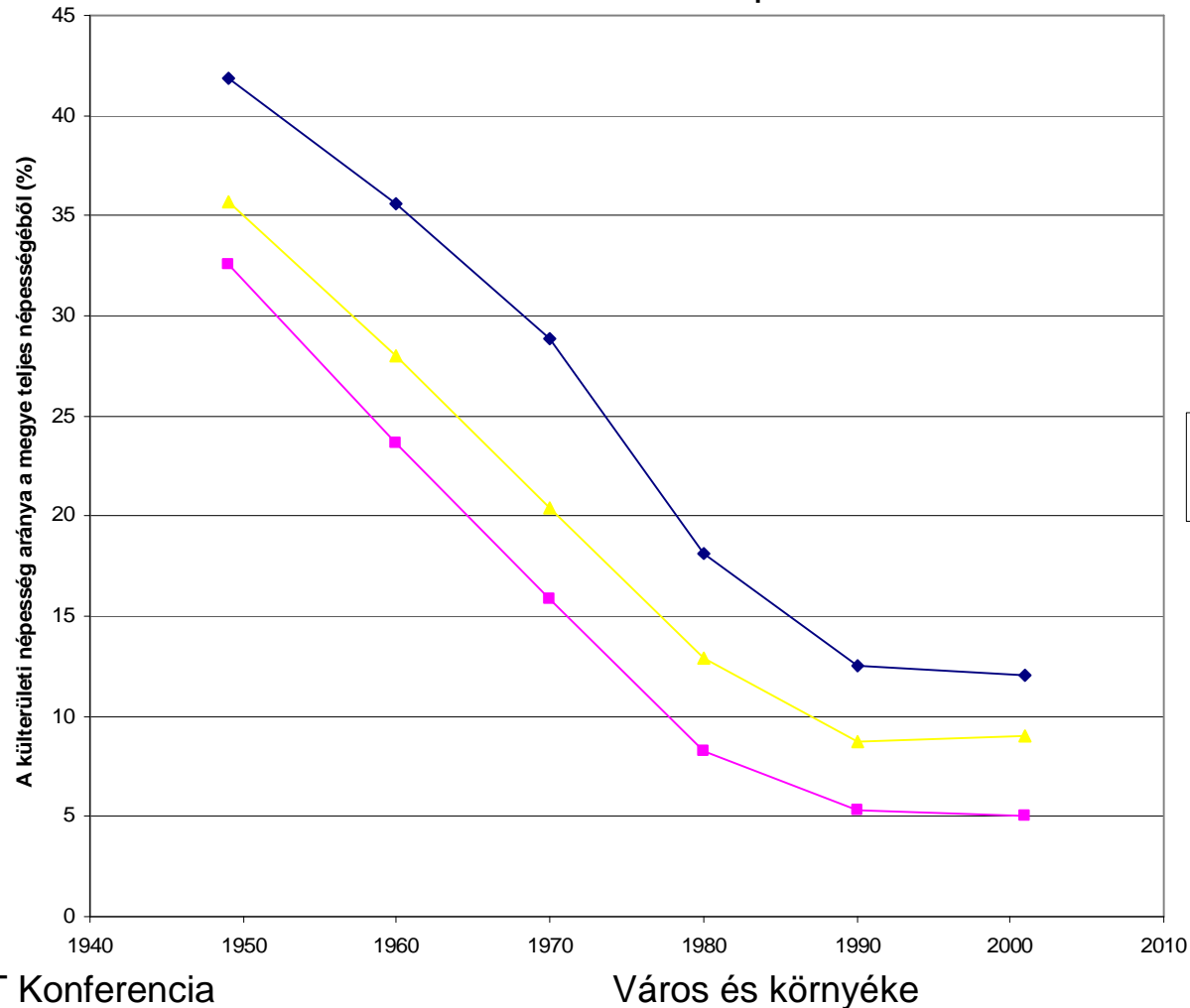
<i>A települések száma az egyes OTK-kategóriákban</i>		
<i>Központi szerepkör</i>	<i>A besorolt települések száma</i>	<i>Az összes település %-ában</i>
Országos központ	1	0,03
Kiemelt felsőfokú központ	5	0,15
Felsőfokú központ	7	0,22
Részleges felsőfokú központ	11	0,34
Középfokú központ	65	2,02
Részleges középfokú központ	41	1,28
Kiemelt alsó fokú központ	142	4,43
Alsó fokú központ	530	16,52
Részleges alsó fokú központ	292	9,10
Budapesti agglomerációba tartozó települések	44	1,37
Egyéb település	2071	64,54
Összes település	3209	100,00

Országos Fejlesztési és Területfejlesztési Konceptió (OFTK) - társadalmi egyeztetési változat

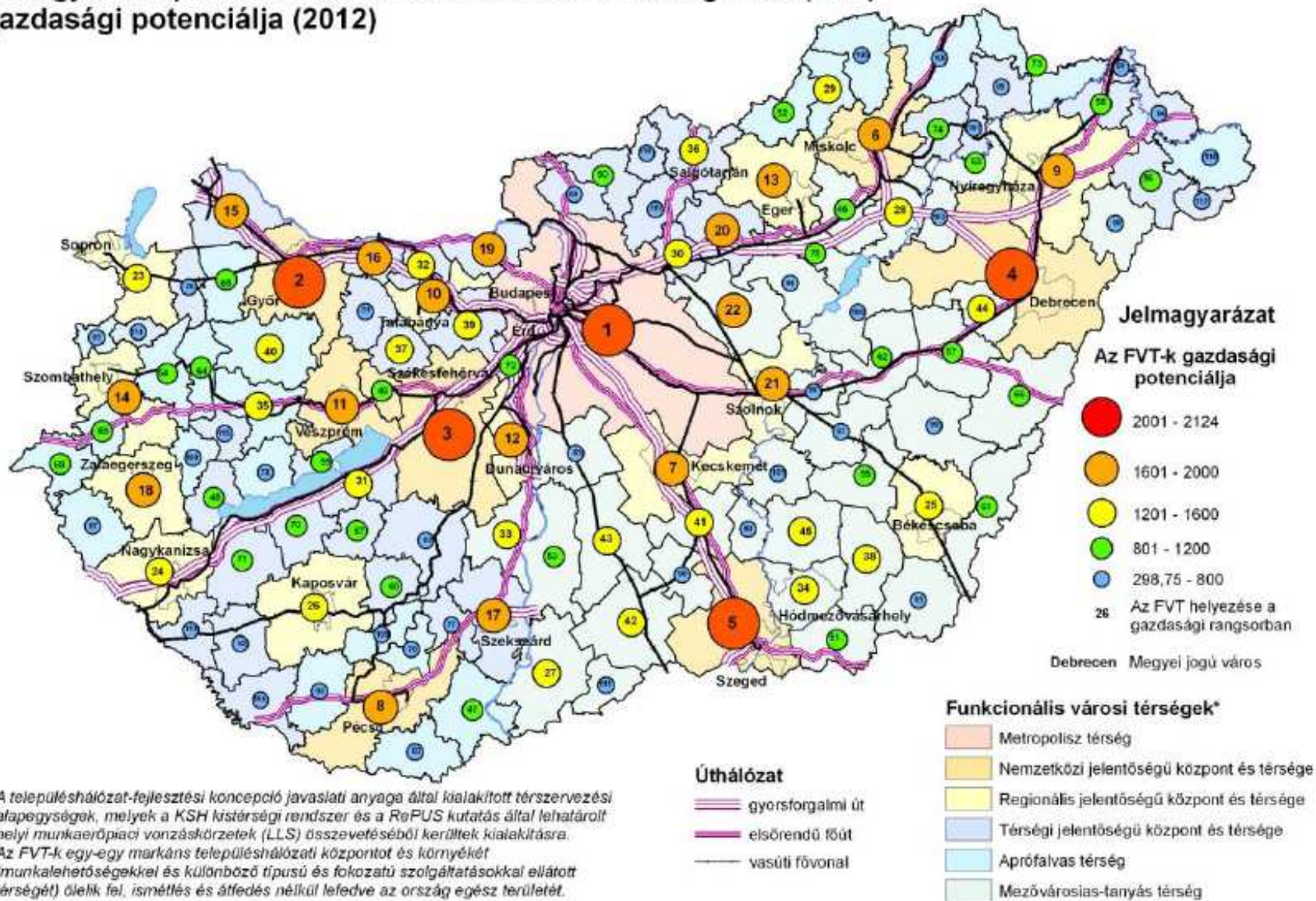
A szocializmus évtizedei

- tanyafelszámolás, tanyaközségek kialakítása
- elvándorlás a régióból
- 1960-1970-es évektől az alföldi városok iparosítása

A külterületi népesség arányának változása 1949-2001.

A magyar településhálózat funkcionális városi térségeinek (FVT) gazdasági potenciálja (2012)

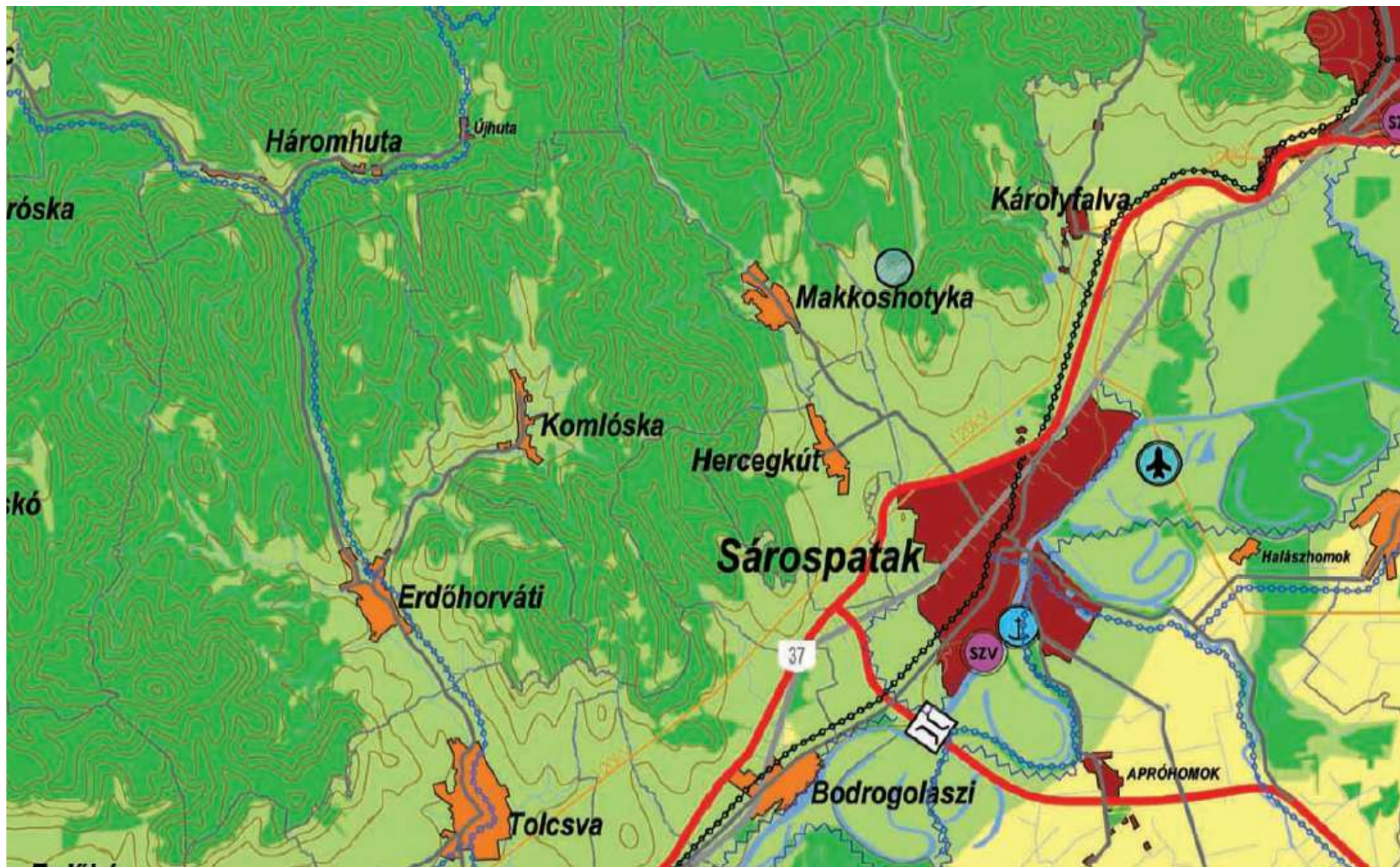
A kohéziós politika lehetőségei és a tervezési felkészülés

Stratégia és Tervezés

Terület és Gazdaságfejlesztés

A 2014 – 20-as kohéziós politika alapelvei

1. Europe 2020 stratégiájában megfogalmazott célok elérése
2. Ex-ante kondicionalitások teljesítése / megfelelés.
3. Eredmény-orientáltság
4. Horizontális alapelvek *(pl. nemek közötti egyenlőség; partnerség – többszintű irányítás megerősítése)*
5. Alapok közötti koordináció erősítése
6. **Tematikus koncentráció – tematikus célok**
7. Területi programozás és városfejlesztés
 - Területi dimenzió erősítése
 - Városfejlesztési alapelvek
 - Integrált végrehajtási eszközök *(ITI, CLLD ...)*

A klaszter egységes piaci fellépést, innovációt, szakértő menedzsmentet biztosít tagjai számára, összefogja, koordinálja a termelés, a feldolgozás és az értékesítés folyamatait, a termelők és feldolgozók között érdekközösséget alakít ki.

A klaszter célja, hogy a tagok meglévő és leendő termékeit rendszerbe szervezve valamennyi lehetséges, kapcsolt, önálló vagy kiegészítő árut előállítsa és védjegyzett logóval kereskedelmi forgalomba hozza.

A Magyar Piac Szövetség

2063 Óbarok
Vázsony puszta 11.
magyarszovetkezet@gmail.com

Magyar termékek

munkahely, önellátás, önbecsülés

Kiskereskedelem - Nagykereskedelem

Ellátó rendszer

termeltet – kereskedelmi csatornát biztosít - piacra visz

Modellek és magyar viszonyok

Nemzeti Együtműködés - Szövetkezés – Szövetkezet

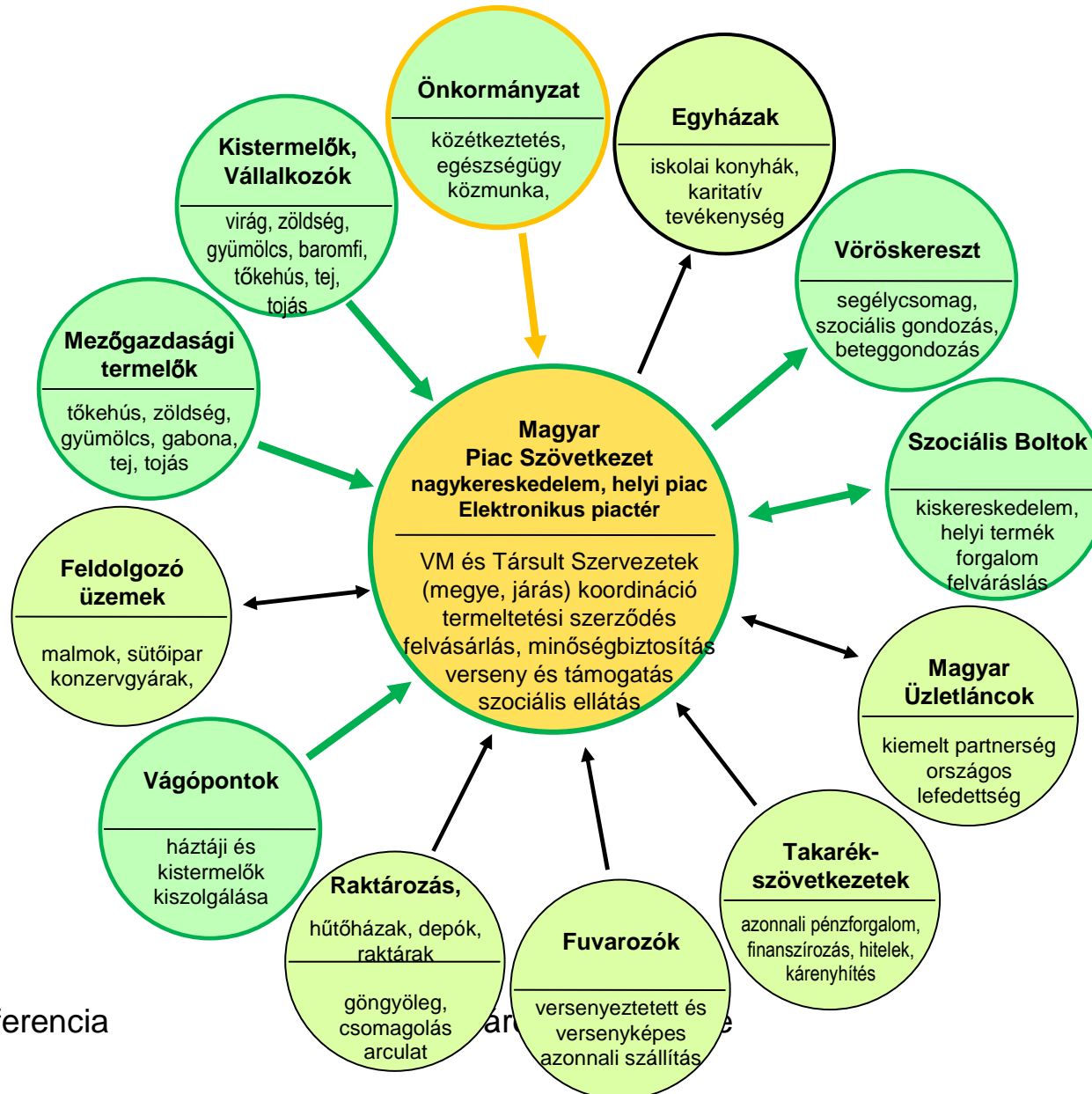
közös érdek - egyéni befektetés – egyéni érvényesülés

a közjó megteremtéséért...

A Magyar Piac Szövetség

2063 Óbarok
 Vázsony puszt 11.
 magyarszovetkezet@gmail.com

**“Csak ha túljutunk ember és természet
szétválasztásán
-emitt a minden természetességétől megfosztott
ember,
amott a szabad prédának tekintett föld-
csak akkor menekülhetünk meg.”**
H. P. Waldrich

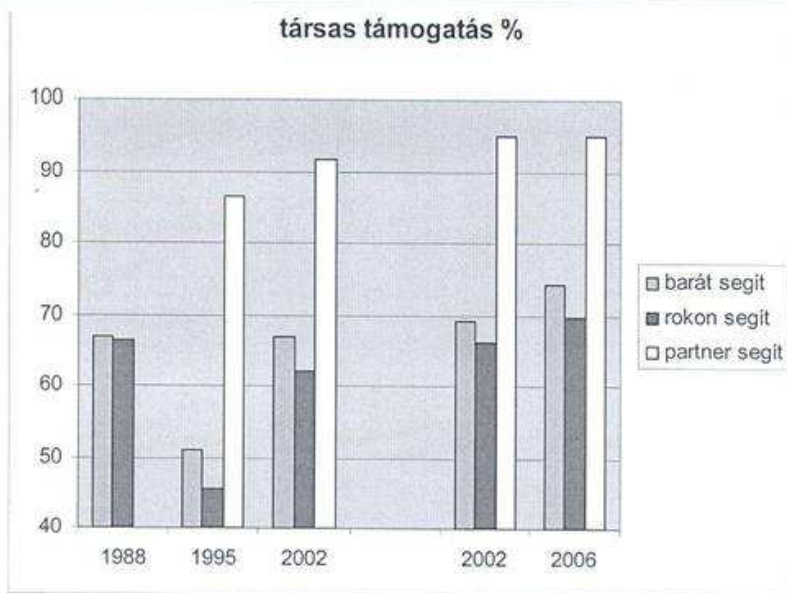
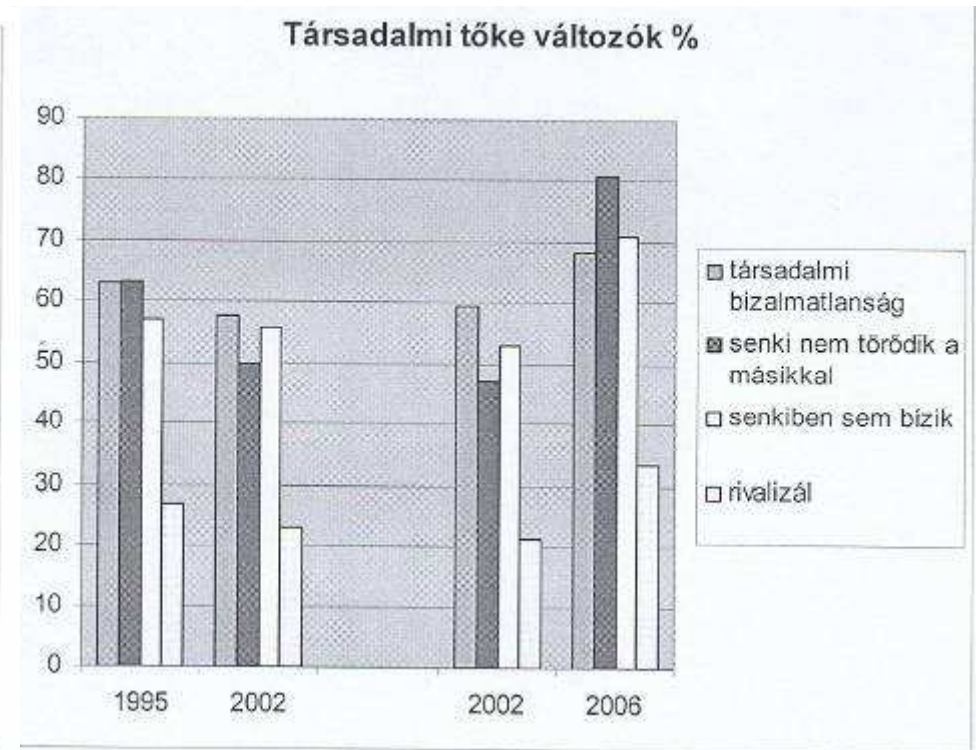
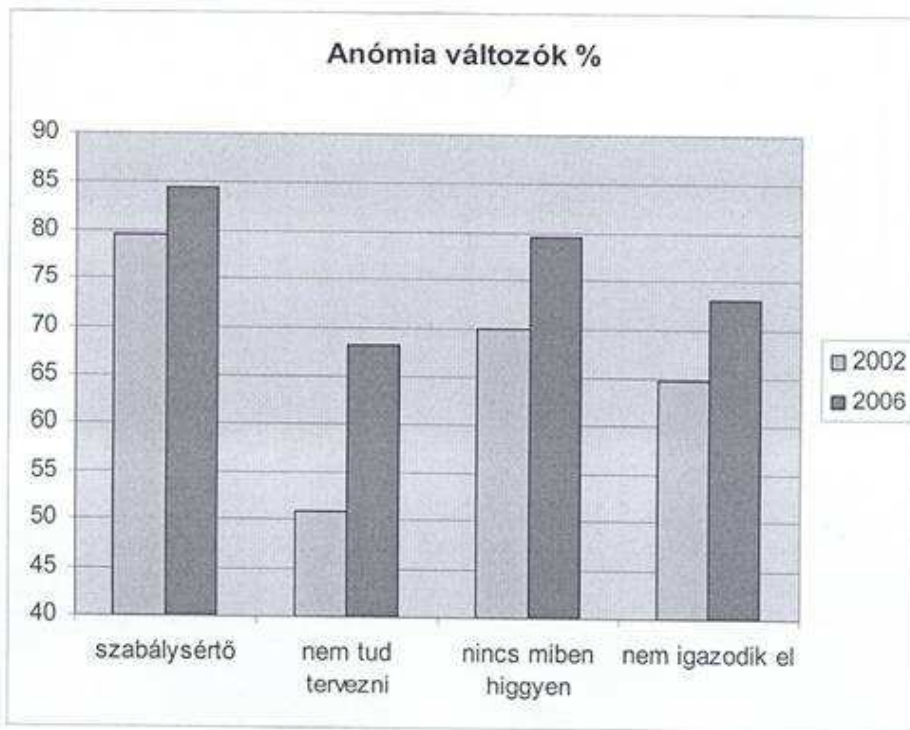
A mai fejlett társadalmak is azzal a
kérdéssel kerülnek szembe,
Mint Durkheim korának francia
társadalma:
Vajon a gazdasági érdek és a piaci
csere világa
Elégséges összetartó erőt jelent-e?

“ Az emberek már nem tudják, mit
lehet és mit nem, mi igazságos és mi igazságtalan,
mi az, amit jogosan követelhetnek és remélhetnek;
mi az, ami túllépi a mértéket.
Ennek következtében nincs semmi, amire ne
tarthatnának igényt.”

Émile Durkheim

A szociológia egyik megalapítója

*„A jelenlegi válság idején a társadalmi tőke megerősítése ellensúlyozhatná a **pénztőkébe vetett hit megingását.** Bár a magyar társadalomban a társadalmi tőke alapjai, a bizalom, kölcsönösség, az erős civil szervezetek rendkívül meggyengültek, a magyarokra jellemző igen pozitív elvárások jó feltételeket teremthetnek arra, hogy közös célok érdekében **összefogjunk.**” (Kopp-Strabski)*

Magyarországi É

ÉLŐFALVAK MAGYARORSZÁGON

Krisnavölgyi Indiai Kulturális Központ és Biofarm, Somogyvámos
Sakoró Ökológiai Park Alapítvány, Győrújbarát
Természetes Életmód Alapítvány, Agostyán
Ormánság Alapítvány, Drávafok
Biofalu, Máriahalom
Visnyeszéplak
Gömörszőlős
Galgahévíz
Gyűrűfü

Megújuló forrásnak tekinthető-e a társadalmi tőke?

- Bizalomra alapuló partneri együttműködés a „cselekvő”, gondolkodó, az anómiás állapotuktól felszabadult autonóm emberek, közösségek között
- A tervezés „társadalmiasítása” által felelősségvállaló részvétel garancia lehet a célok elérésére és működőképes rendszerek fenntartására...
- **Az „elég” szemlélet előtérbe helyezése felszabadítja a felesleges túlfogyasztáshoz szükséges „javak” előteremtésére pazarolt időt.**
- **Ezt egy szelíd, finom viszony –önmagunkkal, egymással, környezetünkkel- kialakítására fordíthatjuk.¹**
- **Ha ez teljesül, nincs hová..., nincs haladás, ez a fejlődés maga. ¹**
- A nyugati civilizáció nem ilyen, folyton tevékenykedik, azt tekinti teljesítménynek, ami az anyagi világ terméke, de nem történt más, mint az anyag átalakítása anyaggá...kapzsiság...¹

¹ Sári László nyomán

AUTONÓM KISRÉGIÓ

ORSZÁGOS AJÁNLÁS 1999

Megjelent a Központi Környezetvédelmi Alap (7772-D3/1997) és az UNIDO-UNEP
Tisztább Termelés Magyarországi Központjának támogatásával

Szerkesztő
Ertsey Attila

A szerkesztésben közreműködtek
dr. Vásárhelyi Judit, Medgyasszay Péter

Szerzők
**dr. Barótfi István, Ertsey Attila, Klimó Erzsébet, Licskó Béla, Rudolf Schermann,
Sudár Enikő, Zielinski Balázs**

Székértőként közreműködött
Somodi Jenő, Heinz Peter Wallner, Josef Zeilinger

Tördelés, borítóterv
Medgyasszay Péter¹

Borító²
Dózsa Tamás, Kertes Andrea

A kiadásban közreműködött
FILUM Kiadó

Nyomtatás, kötészet
Kolor Optika Nyomda

Felőlős vezető
Dénes Katalin

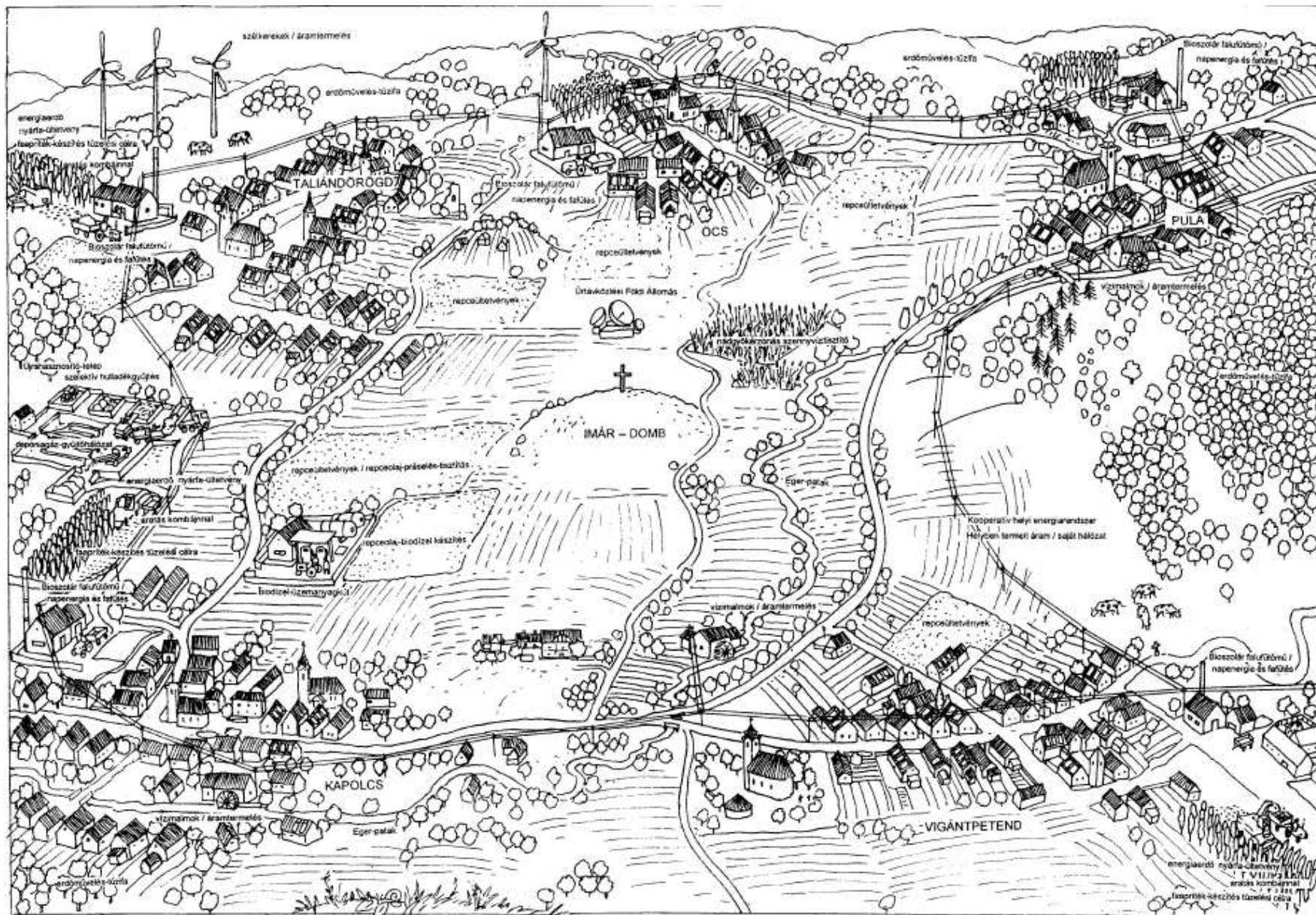
ISBN: 9630375257

Kiadja a Független Ökológiai Központ Alapítvány, Budapest 1999.
© Független Ökológiai Központ Alapítvány

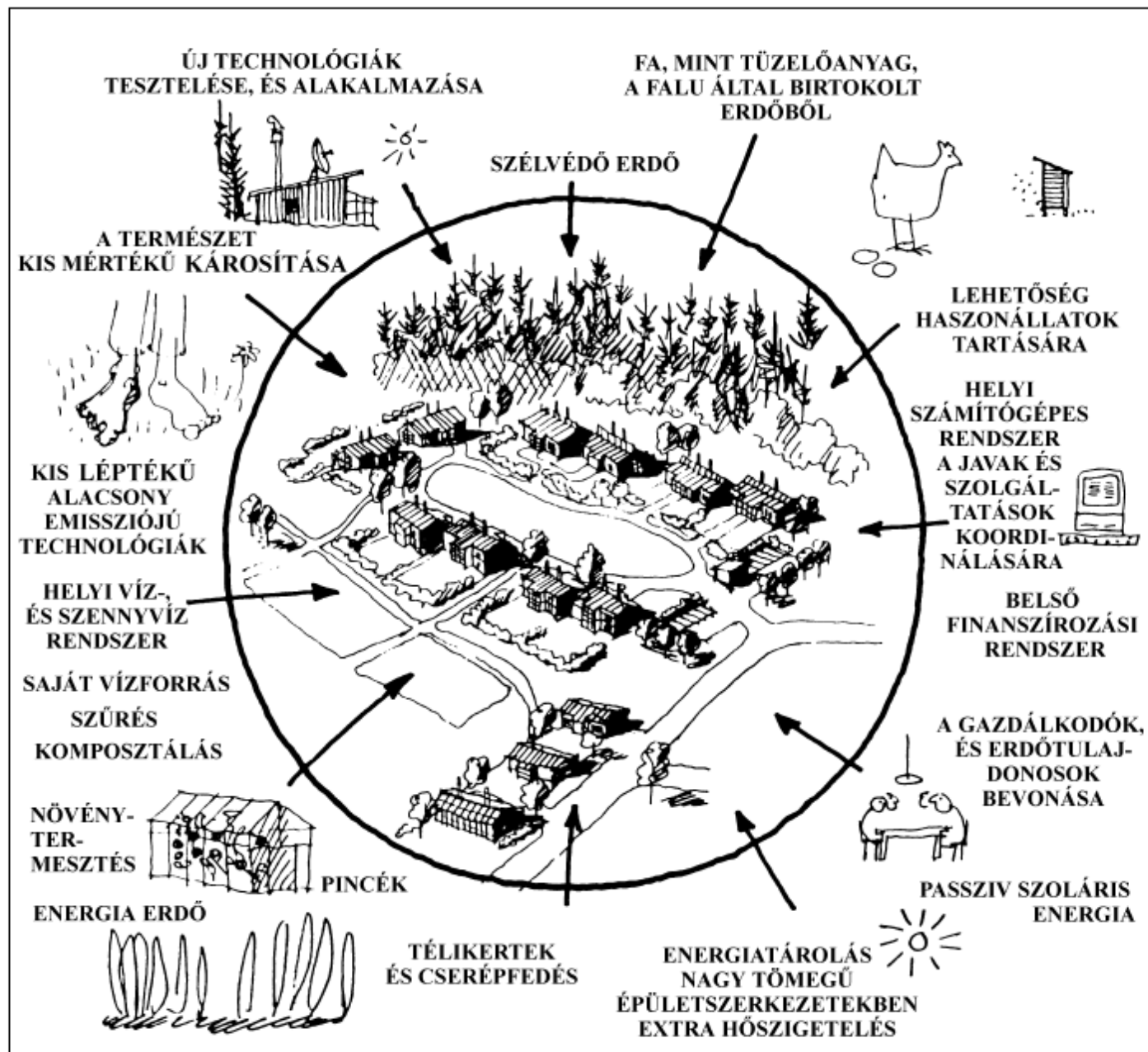
PRINTED IN HUNGARY

13 év telt el...

Az „autonóm kisregió” víziója az esettanulmányként vizsgált Dörögdi Medencében

Stratégia – Falu, kistérség

- Földtulajdon védelme, közbirtokosság helyreállítása
- Fenntartható tájhasználat és gazdálkodás, erdőművelés
- Közművek, vízbázisok közösségi tulajdonba vétele
- Az energia-önellátás lépései:
 - energiahatékonysági program, passzív házak,
 - helyi energiatermelés (hő, elektromosság, közlekedés)
 - törvénymódosítás: Stadtwerk, helyi fogyasztói közösség
- Vízgazdálkodás:
 - víztakarékosság, esővízgyűjtés, szürkevíz-visszaforгатás
 - szennyvíz helyben tisztítása és visszaforгатása növényi tisztítókkal,
 - erdősítés, ártéri gazdálkodás
- Élelmiszer-önrendelkezés
 - Helyi piac, közvetlen kereskedelem,
 - helyi pénz

Stratégia - Városok

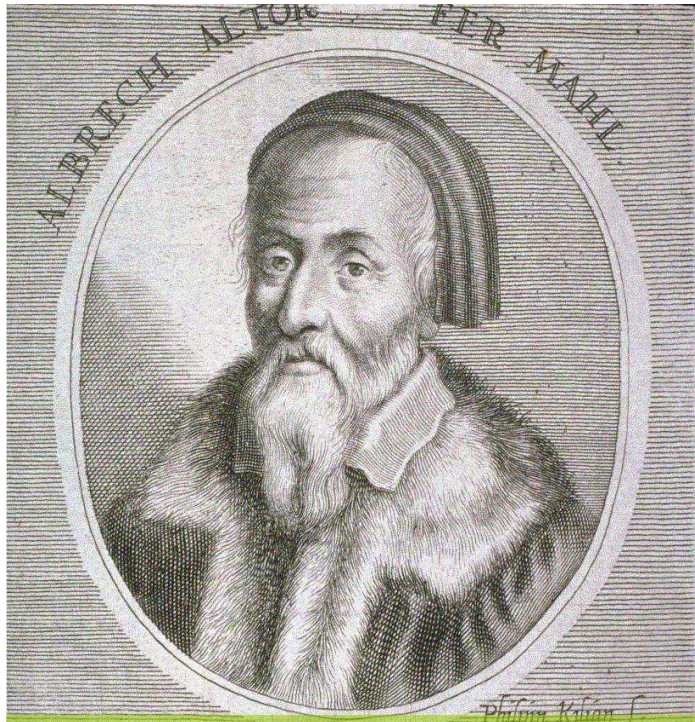
- Munka és lakhatás egy helyen
 - a közlekedési volumen csökkentése,
 - decentralizált ipar és mezőgazdaság
- Közművek, vízbázisok közösségi tulajdonba vétele
- Az energia-önellátás lépései:
 - energiahatékonysági program, passzív házak,
 - helyi energiatermelés (hő, elektromosság, közlekedés)
 - törvénymódosítás: Stadtwerk, helyi fogyasztói közösség
- Vízgazdálkodás:
 - víztakarékosság, esővízgyűjtés, szürkevíz-visszaforгатás
 - szennyvíz helyben tisztítása és visszaforгатása növényi tisztítókkal,
 - erdősítés, zöldépítészet
- Élelmiszer-önrendelkezés
 - városellátó övezet rehabilitálása, helyi tulajdonba vétele
 - helyi piac, közvetlen kereskedelem,
 - helyi pénz

**„Az ökológiai gazdálkodás célja nem a jövedelem maximalizálása,
hanem a termékminőség optimumának elérése.
Ezt kiegészíti a lehető legzártabb anyag- és energiaáramlási
körforgás gazdaságon belüli megteremtése.
Ideális esetben az ökológiai gazdaságok külső erőforrásoktól
minél kevésbé függnének.**

A biogazdálkodás összhangban van a többfunkciós európai agrármodellel, vagyis a gazdálkodás mellett ökoszociális szolgáltatásokat is alkalmaz, hiszen segít fenntartani természeti értékeinket, az ember és környezete kapcsolatát, biztos megélhetést nyújt a vidéken élők számára.

Altdorfer azonban meglepetésszerűen avval a felfedezéssel jön, hogy az ember csak egy része a természetnek s csak vele összeolvadva kaphatja meg az őt jelentőségénél fogva megillető helyet.

(Hoffmann Edit, Nyugat, 1936.)

Albrecht Altdorfer ([Regensburg, 1480 körül](#) - [Regensburg, 1538. február 12.](#) és [március 29.](#) közt) német építőmester, festő, fa- és rézmetsző. A [dunai iskola](#) legjelesebb képviselője

A családi-közösségi infrastruktúrák átállítására, az energiastratégia átalakítására nagyon kevés idő van. Ez a feltétele, hogy a várhatóan bekövetkező, egyre gyorsuló környezeti változásokat, lökéshullámokat kibírja.

Mértékletesség, takarékoság, csak annyit használjunk, amennyit szükséges. Autonóm létforma: ellenálló- adaptálóképesség, mozgástér a krízisben, szabadság. Igazságos környezethasználat, energia-igazságosság.

Alkotmányos alapjog.... Jog az egészséges környezethez, a természet és az emberiség élethez való joga (Alkotmánybíróság).

Válaszúton a civilizáció.....
Radovan Richta 1967

A fejlődés bizonyos fokán szükségképpen megmutatkozik, hogy a társadalmi termelőerők és az emberi életerők megsokszorozásának leghatékonyabb módja magának az embernek a fejlődése, az ember képességeinek, alkotóerejének fejlődése...

Amennyiben távlatilag a társadalmi folyamat döntő mozgatóerejévé a tudomány válik, annyiban már a Jelen korban kulshelyzete van a művelődésnek és az iskolának

És a legfontosabb a közösségeknek.....

**Alulról építkező, önszerveződő közösségek partneri, egyenrangú viszonyok...
Közösségfejlesztés...**

„A jelenlegi válság idején a társadalmi tőke megerősítése ellensúlyozhatná a pénztőkébe vetett hit megingását.

Bár a magyar társadalomban a társadalmi tőke alapjai, a bizalom, kölcsönösség, az erős civil szervezetek rendkívül meggyengültek, a magyarokra jellemző igen pozitív elvárások jó feltételeket teremthetnek arra, hogy közös célok érdekében összefogjunk.”

(Kopp Mária)

**AZ LESZ A LEGJOBB KORMÁNY, A K I MEGTANÍ T MAGUNKAT
KORMÁNYOZ NI . GOETHE**

KÖSZÖNÖM

FIGYELMÜKET!

